

Előfizetési árak:

Fél évre . . 90 Leu
Negyed évre . 45 Leu
Egy hóra . . 15 Leu
Hirdetés mm. 3 Leu
Nyílttér mm. . 4 Leu

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloacă și Crișan
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Tudnivalók,

az 1931 január havában benyújtandó adó és más vallomásokról.

I.) Földadó: Miután az 1928 évben ezen adónem 5 évi időtartamra, azaz bezárólag 1932. december 31-ig lett megállapítva, ezen adónemre a folyó évben új vallomás (3 sz. vallomási iv) csak azon esetben nyújtandó be, ha a földbirtok eladás folytán csökkent, vagy hozzávásárlás útján szaporodott, esetleg betáblázott adóssággal meg van terhelve, mely utóbbi esetben a vallomási ivhez csatolandó egy bankigazolvány az 1930 év folyamán fizetett kamat összegéről

II. Házadó: Miután adónem a földadéhoz hasonlóan 5 évre lett megállapítva, ha változás nem állott be, új vallomás mellőzendő.

Ha azonban a bérletek vagyis a bérérték emelkedőleg, vagy csökkenőleg több, mint 25%-al változott, ezen körülmény szintén 3-mas vallomási iven bejelentendő, ugyancsak adósság esetén a tehervallomás a fizetett kamatokat feltüntető bankbizonylattal.

Ha a tartozás magánkölcsonból ered, igazolandó, hogy az esedékes tőkekamatadó meg lett fizetve, mert ellenkező esetben a teher nem lesz elismerve, sőt a hitelező és adós egyetemlegesen meg lesznek büntetve, a tőkekamatadó összegének 3-szorosával.

III. Kereskedelem és ipar utáni adó: Az ezen adónem alá tartozó vállalatok a 4. sz. vallomási ivet tartoznak benyújtani, kitöltendő pontosan minden egyes rovat, mert hiányos vallomások a törvény 96 §-a értelmében nem vétetnek figyelembe, az adóztatás hivatalból eszközöltetik és alkalmazható bírság gyanánt a megállapítandó adóösszeg $\frac{1}{4}$ része.

Szabályszerű könyveléssel rendelkező vállalatok kérhetik azok alapján való megbecslés adóztatását, de kötelesek a vallomáshoz mellékelni az évi mérleget, ugyancsak a nyereség és veszteségi számlát. Nagy súly fektetendő a leltár összeállítására.

Üzleti könyvekkel nem rendelkező vállalatok kérhetik az évi forgalom, esetleg vagy haszonterjedelmű vállalatokkal való összehasonlítását és ez alapon lesznek megadóztatva.

Mindazok, a kik a múlt 1930 évben 30.000 leunál alacsonyabb jövedelem után lettek megadóztatva és ezen alappal meg

vannak elégedve, új vallomás benyújtására nem kötelesek.

Az adóztatás alapját a múlt évi jövedelem képezi. Ujjonnan létesült vállalatok, melyek a múlt évben legalább 3 hónapig ténykedtek, az elért forgalomnak egy évre való alapul vétele mellett lesznek megadóztatva.

A mennyiben a vállalat jutalék címen költségeket kíván elszámolni, ez csak azon esetben lesz figyelembe véve, ha kimutatja, hogy a kifizetett jutalékösszeg után az esedékes professzionális adó 12% le lett vonva. Kivételt képeznek azon bejegyzett cégek, amelyek részére kifizetett jutalékösszeg, a lakhelyére illetékes pénzügyi Administrációval írásban közölve lett.

Minimális adó (a régi úgynevezett fejadó) A mennyiben egy nagykorú román állampolgárnak a fentebbi elemi adók, vagy globális adóköteles jövedelme nem volt, úgy köteles a 4. sz. vallomás benyújtása mellett ezen körülményt bejelenteni, mely esetben évi 50 leu fejadóval lesz megróva

IV. Összjövedelmi globális adó: Mindazok, a kiknek csak egy adónemből eredő jövedelmük van, nem kötelesek az 5 sz. globális adóvallomást benyújtani, tehát a vonatkozó 3 vagy 4 sz. vallomási iven kéri a családtagok, vagy más terhek után járó törvényes levonásokat

Az 5. sz. vallomási ivben felsorolandó a birtokban levő föld, ház, készpénzbetét utáni hozadék. Utóbbinál a vonatkozó törvényszakasz értelmében az élvezett kamatösszeg 50 %-a irandó be.

Benyújtási határidő folyó január hó 31-ig, az illetékes Preceptiánál átvételi elismervény ellenében. Ezen határidő nagyobb vállalatok részére február 15-ig.

Névjegyzék az alkalmazottakról: A jövedéki kihágások megtorlásáról szóló törvény 7 §-a büntetés terhe mellett kötelezi mindazon vállalatokat, melyek 1-vagy több alkalmazottal bírnak, hogy az illetékes pénzügyi adminisztrációhoz az alkalmazottak névjegyzékét beterjesszék, melynek tartalmaznia kell: az alkalmazott vezetéket és keresztnévét, állását, lakhelyét, valamint az 1930 év folyamán élvezett összes pénz és természetbeni járandóságát.

A fentebb felsorolt törvényes intézkedések bármelyikének be nem tartása érzékeny büntetéseket von maga után.

Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége.

(x) Ugyanazon ügygyel két képviselőt ne bizzunk meg. A Magyar Párt parlamenti csoportja kéri a közönséget, hogy egy és ugyanazon ügy elintézésével ne bizzon meg senki egyszerre több képviselőt vagy szenátort, mert ez zavarokra adhat alkalmat.

(x) Utánvételes postaforgalom Magyarországgal. Románia és Magyarország közt szerződés jött létre a kölcsönös utánvétel küldeményekre nézve. A Magyarországból Romániába küldendő utánvételes szállítmányok legnagyobb értéke 280 pengő, viszont a Romániából Magyarországra küldendő szállítmányok maximális értéke 1000 leu. Az egyezmény már január 1-én életbelépett.

Bowle est.

1930 Sylvester.

Él itt közöttünk egy uriaszony, aki elhatározta, hogy csak asszonyi erővel és segítséggel megteremti, megrendezi a kath. temető dzsungelében elhagyatottan meghuzódó hősök temetőjét.

Hónapokon át kért, gyűjtött, dolgozott, fanatikus energiával rendező, alkotó, adományozó, diszító, gazdasszony és diszletező, festőművész és építető volt, amíg a mű elkészült egészen észrevétlenül, de bizonyossággal ki is lett fizetve.

Ez tulajdonképp a hősök temetőjére rendezett mulatságok s közöttük e Sylvesteri bowle-est története.

A szomorú év gyászos arcu embereinek derűs mosolya és kitartó jókedve fogadta az aránylag értékes ajándékokat a Vigadó kistermében felállított karácsonyfa alól, amiért összesen 20 leu áldozatot kellett hozniok. Még derűsebbé váltak, mikor megizlették a sokak előtt addig ismeretlen bowlét, sőt sűrűn meg is ismételték. Voltak, akik ennek bő fogyasztásával töltötték ki az estét és bizony ezzel erős nobel spitzet lehetett elérni.

Pont tíz órakor kezdődött bekonferálás után a rövid, de választékos műsor. A Balogh Gyula kitűnő bandájának nyitánya után négy magánszám, négy szép leány művészi szereplése. Tréger Ibolya derűs, kedves monológja, művészi rutinnal előadva, majd Serester Margit bájos dalai, énektechnikájának fejlettsége, erős, meleg, csengő hangja és végül Turóczi Sári kosztümös fantazie tánca, bármilyen elsőrendű artista díszére vált volna a precizmusával és rythmusával. Mindez messze túlhaladta a műkedvelői mértéket.

Ezzel a műsor első része véget ért. Éjjelkor beállt sötéttségben felhangzott kivülről az „Oh szép Jézus”. A Cecília dal-kör női együttese derék karnagya vezetésével valóságos sóhajos ájtatos csendet varázsolt a teremben, míg ennek végeztével megjelent az 1931-et mutató világító tábla s annak nyomán a szerencse lóhere művészi szép jelmezében Antal Marcsa, hogy a dr. Elekes Béla által verses rigmusokba szedett jókívánságokkal köszöntse az új évet. Feszült figyelem kísérte a szabatos, érthető tiszta előadást sűrű tapsokkal megszakítva.

Végezetül Klein Jancsika kihuzta a két újévi malac szerencse számait. A boldog nyertesek a jövő nagy reménységével

A NÉPSZÁMLÁLÁS VÁROSUNKBAN.

Nálunk is lezajlott a népszámlálás. Most van folyamatban a városházánál az eredmény megállapítása. Még csak annyit tudunk, hogy az utolsó népszámlálás óta a törzs lakosság száma nem csökkent. Ugyan 1927-ben a lakosság lélekszáma 6180 volt, de ebben a számban benne volt az itt állomásozott első számú vadászrezend és a lovasság is. A katonaság létszáma akkor több, mint ezer volt. Most katonaság nélkül több, mint 5100 személyt számoltak össze. Ebben a számban nem foglaltatik benne a kath. főgimnázium és a 2 polgári iskola vidéki tanulóinak a száma, mert ezek otthon voltak vakáción. Ezzel szemben a 927 évi népszámlálás áprilisban ejtve meg, itt számlálták meg a vidéki tanulókat is. E szerint a város polgári lakossága számbelileg nem fogyott.

vették át a piros és rózsaszín szalagokkal diszitett ragyogóan fehér malackákat és az ifjúság, de még az öregek is táncra perdültek.

Ez volt a bowle-est, amit - mint a konferansze mondta, tulajdonképp a közönség aranszive rendez, csak ép valakinek mozgásba kell hoznia a jóakaratot. Mindenki ad valamit, ami nem hiányzik neki, más megkapja azt olcsón és örvend neki s így mindenkinek öröme, mulatsága, vigása, meglelégedése és az ezekben megnyilatkozó jószive teremti meg együttes munkában, mindezek eredőjét: a pénzt, azt a pénzt, amiből ma diszes kerítésben nyugsznak a világháboru néma hősei.

Nem mulaszthatjuk el külön kiemelni, hogy Hahn pogácsasütő polgártársunk 10 darab valóságosan művészileg készült és csomagolt mézeskaláccsal mutatta meg áldozatkészségének, nemeslelkiségének követendő példáját.

Isten éltesse őt és édes mindnyáját azoknak, akik találtak valamelyes formát e páratlan est megrendezésére.

Magyarország a hősök temetőjéért.

A mult év végén átirat érkezett a városházára Cser Sándor magyar ezredestől, ki mint magyar megbízott Kolozsváron székel. Az átiratban arról értesítette a várost az ezredes ur, hogy a kézdivásárhelyi hősök temetőjében nyugvó hősök jeltelen sirjainak megjelölése és a sírok gondozása céljából a magyarországi hivatalos gondozó szervezet 20.000 leut küld.

Boldogság ?

Boldog, kit nem ért ütés
Kinek sütés a napsütés
S ha zápor dus hajába mos
Énkönnýbe nem tapos —

Boldog, akin nem ver lázat
Se alázat, se ha lázad.
Élete rövidke torna
Cifraságban is egyforma.

Boldog, akit megtalál
Nem az élet, a halál
S ki pisztollyal a homlokán
Elalszik egy éjszakán.

Farkas Ernő.

A Ref. Dalárda műkedvelői estélye.

A Ref. Műkedvelők január 8-iki színelőadása a jelenlegi nehéz viszonyok dacára szép anyagi, de még szebb erkölcsi sikerrel végződött.

A szindarabot a Ref. Dalkör vegyes és férfi énekkarának egy-egy gyönyörűen sikerült énekszáma vezette be, ami a dalkörnek magas nivóját és páratlan fegyelmességét bizonyította. A lelkes műkedvelő gárdának 14 szereplője pedig oly fényesen állta meg a helyét, hogy dicséretére vált volna bármely elsőrangú színtársulatnak is.

Név szerint kellene minden egyes szereplő teljesítményét kellőképpen méltatni, de most — lapzártakor — csak ennyit: Nem hal meg az a nép, melynek fiai és lányai ennyire lelkesednek saját kulturájukért.

Közkívánatra a „Fiacskám” c. szindarab jövő hét folyamán, leszállított helyárák mellett újból elő lesz adva.

A pénz meg is érkezett.

A Tanács választmánya köszönetet mondott az adományért és az érdekeltek körök meghallgatása után úgy döntött, hogy az összeget egyelőre kamatozó betétként egyik helyi pénzintézetnél helyezi el s később a temető rendezése után a kívánt célra fogja felhasználni.

HIREK

Kézdivásárhely, 1931. jan. 10

— **Mezőkamrai választások.** Ma, szombaton folytak le Háromszék megyében a gazdakamrai választások csekély érdeklődés mellett.

— **Új postafőnök.** Gotcu Alexandrut, a helybeli posta főnökét Bukarestbe helyezték át ellenőrré és helyébe Danila Roscát nevezték ki Brassóból. A volt főnököt, ki rövid itt léte alkalmából szimpatikussá tette magát, kedden este bucsúztatták.

— **Visszaállítják a kovásznai járásbírósgót.** Nekünk szomorú, a kovásznaiaknak örömdetes hír: még ez évben visszaállítják a kovásznai járásbírósgót. A mi bíróságunk létszáma nem fog jelentősen csökkenni, de a sok ügyesbajos ember, a ki eddig a járásbírósg miatt látogatott el hozzánk, bizony elmarad és ezzel csökkenni fog a város idegen-forgalma is.

— **Halálozások.** Rózsa Elek birtokos, annak idején a Füg. és 48-as Pártnak hűséges, tántorítatlan harcosa 74 éves korában városunkban elhunyt. Temetése ma, szombaton délután volt a ref. egyház szertartása szerint. — Bende Károly, a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság tisztviselője 29 éves korában elhunyt. — Dr. Nagy Domokosné sz. Maloyer Lujza, volt kézdivásárhelyi járásbíró neje meghalt december 21-én 65 éves korában Fitódban. Meghalt továbbá Budapesten a marosvásárhelyi m. kir. ítélőtábla utolsó magyar elnöke, maroscsögedi Papp Farkas 74 éves korában.

— **A Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár R. T. értesíti ügyfeleit,** hogy 1931 január hó 15-től a betétkamatot 2%-al leszállította.

— **Az aranypénz értéke.** A román nemzeti bank egy 10 koronás aranyért 337, egy 20 koronás aranyért 675 leut fizet.

— **Jubilál a Dalos Szövetség.** Az Orsz. Magyar Dalosszövetség f. évben ünnepli 10 éves fennállását, mely alkalmából nagy dalünnepélllyel egybekötött országos versenyt rendez szeptember havában. A versenyre felhívjuk a háromszéki dalárdák figyelmét, hogy a magyar dal ezen ünnepéből kivegyék a részüket.

— **Városi köztemető városunkban.** Városunk felekezeti jellegű temetői, melyek már évszázadok óta vannak használatban, annyira megteltek, hogy már nem sokáig lehet azokban temetkezni. A városi tanács ezen a bajon úgy segít, hogy a katolikus temető szomszédságában Rácz János adótitstól megvásárolt 82.000 leuért egy szinte 4 holdas szántóföldet. Ennek közvetlen szomszédságában a városnak is van egy 5 vécás földje. A két földet az ősszel be fogják rendezni köztemetőnek, hol minden felekezet külön területet fog kapni.

— **A magyar szent korona nevében.** Budapestről jelentik: A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény alapján ma lépett életbe az, hogy ezután nem a magyar állam, hanem a magyar szent korona nevében hirdetik ki az ítéletet.

— **Rablótámadás a torjai uton.** Balogh Béla torjai gazda január 3-án eladva egy ökröt a kézdivásárhelyi piacon, hazafelé tartott a városból. Az uton két alak állta útját és a pénzt kérték tőle. Balogh a csizma szájában elrejtett pénzt nem adta elő, mire úgy elverték, hogy kórházba kellett szállítani.

— **Hősi emléket állítanak Csikszere-dában.** Amint lapunknak írják, a csikszere-dai hősi emléket a tavaszon felállítják. A művészi kivitelű emlékművet Tompa marosvásárhelyi szobrászművész készítette s azt a vasut felé vezető sugáruton Csibi Károly előtti téren helyezik el. Városunkban is tevbe vették a hősi emlék felállítását.

Az égi testek alakja és forgása.

Irta: TÖRÖK SÁNDOR főgimnáziumi tanár

(II. folyt. és vége.)

Ha mi a testek súlyát a vízszintes lapra gyakorolt nyomásban keressük, akkor a súly értelmezésében ott állunk, ahol állottak kezdetben a Föld alakjának elképzelésénél, vagyis ugyanolyan tévedésben vagyunk a testek súlyára nézve, mint a milyen tévedésben voltak kezdetben a Föld alakjára nézve. Ugyanis kezdetben a Föld gömbalakja helyett csak egy tányéralakot tudtak elképzelni; hasonlóképp mi is a testek súlyát egy vízszintes lapra vetítve képzeljük, vagyis a súlyirányok a közönséges felfogás szerint egy vízszintes lapra merőlegesen állanak. Ellenben az én felfogásom szerint a föld vonzó ereje által előidézett súlyirányok mind a Föld középpontjára törnek, ahol a középpontra ható erők egymást megsemmisítik és így a Föld súlytalanná válik. De ezen konklúzió a Föld gömbalakjából is következik, mert a Föld minden pontjának van egy átellenes pontja és ezen átellenes pontokra gyakorolt Föld vonzó hatása ellentétesen egyenlő, a melyek a Föld középpontjában egymást megsemmisítik; így semmisítik meg egymást az összes átellenes pontokra vonat-

kozó vonzóerők is, amelyek az illető pontok súlyhatásait idézik elő és ezzel beigazoltam a Föld súlytalan voltát, de ami áll a Földre, az áll az összes égi testekre is.

Tehát a Földnek önvonzó ereje, vagyis a középponti vonzó erők összessége nulla, amiből az következik, hogy a Föld, ha egyedül állana a világűrben, akkor a Föld nyugalomban maradva, súlytalanul lebegne a világűrben. Ugyanez áll a többi összes égi testekre nézve is. Ennélfogva a nyugalomban levő égi test súlytalanul lebeg a világűrben, a mozgó égi testnél pedig a kölcsönös vonzó erő csak a mozgató hatást létesíti és nincs fenntartó szerepe a kölcsönös vonzóerőnek, ellenben Newton a kölcsönös vonzó erőnek mozgató és fenntartó szerepet tulajdonított.

Mozgást létesíthet egy égi test, ha tömegvonzó hatásánál fogva kapcsolatban van egy kisebb égi testtel és ekkor a vonzóerő következtében a kisebb égi test eliptikus pályán kering a nagyobb égi test körül.

Igy mozognak a mellékbolygók a bolygók körül és a bolygók mellékbolygóikkal együtt a Nap körül, de ugyanez a középponti erő következtében fellép a centrifugális erő, amely a mellékbolygókat és bolygókat saját tengelyük körüli forgásra kényszeríti és a tengelykörüli forgás mindig ellen-

tétes irányu, mint a milyen irányban kering az égi test. Ennek szemléltető példáját látjuk egy modernül megszerkesztett nagyvárosi ringspílnél, ahol a kör alakú talapzat jön körforgásba, erre a talapzatra vannak szerelve nyugvó kocskik, a melyek a talapzattal együtt végeznek körmozgást és vannak a talapzatra függőleges tengely körül forogható kocskik szerelve, a melyek a ringspil forgása alkalmával a centrifugális erő következtében a ringspil forgásával ellentétes irányban jönnek forgó mozgásba saját tengelyük körül. De a napok is mozgásban vannak, mert a visszahatás elvének fogva a bolygók forgó mozgásba hozzák, amit a mi naprendszerünkben a napfoltok változásaiból meg lehet állapítani csillagászati uton, a melyek keletről nyugat felé mozdulnak el. De a nap mozgását a bolygók eliptikus pályája is bizonyítja, mert ha a nap, mint középponti erő nyugalomban volna, akkor a bolygók nem eliptikus, hanem kör alakú pályán mozognának. Hasonlóképp magyarázhatjuk a mellékbolygók eliptikus pályáját. Ugyanis a bolygók, mint a mellékbolygók vonzó erői állandóan keringenek a nap körül. Viszont az égi testek eliptikus pályájából szigorúan következtethetünk a középponti mozgatóerő mozgására.

— **As elbocsátott postamester öngyilkossága.** Babos Gábor kézdiszentléleki postamesteret valami hiány miatt felfüggesztették és a hivatalát a mult szerdán kellett volna átadni az utódjának. A szerencsétlen ember ez alkalommal bezárkózott szobájába és felvágta kezén az ereket. A kórházba szállították, azonban állapotja nem sulyos.

— **Találtak 1 drb bőrkesztyűt.** Átvehető a Kovács-hirlapirodában.

— **Felemelik a betegsegélyző díjakat.** A munkaügyi minisztérium legújabb rendelete értelmében felemelik a betegsegélyzőpénztári díjakat. E rendelet ellen, mely munkaadóra, munkásra egyaránt újabb sulyos megterhelést ró, az egész ország iparos társadalmja egyöntetű tiltakozásra készül és a rendelet visszavonását követeli.

— **A Szent-Antal persely tolvaja.** Mult évben a helybeli kath. templom Szent-Antal perselyét ismeretlen tettes kifosztotta. Most, mint a Csiki Lapok írja, a gyergyóremetei csendőrség elfogta Fejér Mihály remetei lakost, ki Csikmegyében is sok lopást követett el, a ki bevallotta, hogy a kézdivásárhelyi kath. templom perselyét is ő rabolta ki. Átadták az ügyésznek.

— **Megnyílt a sétatéri jégpálya.** A Józsiás és Emilia alapítványi sétatérien az igazgatóság ez év folyamán megnagyobbította a jégpálya területét, mely a napokban nyílt meg. Az igazgatóság legutóbbi ülésében leszállította a tavalyi jégpályai belépődíjakat és ez évre a következőképp állapította meg: napijegy felnőtteknek 12 Leu, tanulónak 6 leu hétköznap, míg vasárnapokon és ünnepeken 15 illetve 10 Leu. Napijegy a sétatérien Serester Ferenc jégpálya pénztárnoknál kaphatók. Heti jegyeket is kibocsát az igazgatóság, melynek ára felnőtteknek 50 Leu, ifjúságnak 30 leu. Ezek Neumann Ernő ny. százados, alapítványi igazgató-pénztárnok uránál válthatók. A jegyeket csak az használhatja, a ki megváltotta, másnak átadni tilos és a kinek ilyen jegy fog találtatni, nyomban a kétszeres díjat tartozik fizetni.

— **Felfedezték a melao madarat.** Niuafo-ou szigetén (Déli-óceán) egy eddig ismeretlen madarat fedeztek fel, melyet a a benszülöttek melaonak neveznek s amely sehol máshol a világon nem fordul elő. A melao körülbelül galambnagyságu, tojását hat láb mélyen a homokba ássa, ahol a melegtől kikel s a fióka lassan a felszínre ássa magát.

— **Páratlan orvosi eset Berlinben.** Berlinből jelentik: Néhány hónappal ezelőtt az egyik berlini klinikán egy fiatal asszony jelentkezett, aki elmondotta, hogy nemrég ment férjhez és mintegy hónappal ezelőtt erős fekete szakáll és bajusz nőtt ki az arcán. Keblei és nőies formái eltűntek és teljesen férfivá vált. A professzorok tanakodtak, míg végül arra a megállapításra jöttek rá, hogy a különös elváltozást egy mirigyben keletkezett daganat okozza. Tényleg a daganatot leoperálták és ettől kezdve a fiatalasszony kezdte visszanyerni a nőieségét. A napokban hagyta el a kórházat és visszaköltözött férjéhez, aki el akart tőle válni különös elváltozása miatt.

Látjuk tehát, a kölcsönös vonzó erő mozgatja az égi testeket, de nem tartja fenn, hanem az égi testek sulytalan voltuknál fogva lebegnek a világűrben. Ezen állításom különösen igazolják az álló csillagok, amelyek oly távol vannak a többi égi testektől, hogy azokra mozgó hatást sem létesíthetnek, hasonlóképpen a most kialakulóban levő és még ki nem alakult ködanyag is sulytalanul lebeg a világűrben. Záradéku konkluziókép kimondom, hogy a testek teljesen sulytalanok, ha más test vonzó hatása alatt nem állanak vagy sulyos hatást mutatnak, ha más test vonzó hatása alatt állnak; ilyenkor a sulyos hatás a Földön levő testeket szabad esésre, gurulásra, csuszásra kényszeríti; az égi testeket pedig, amelyek egy más égi test vonzása alatt állanak, a vonzó hatás elliptikus pályán való mozgásra kényszeríti.

Ezeket figyelembe véve beláthatjuk, hogy Newton nem ismerte fel az égi testek önvonzó erejét, amely az égi testeket sulytalanná teszi, hanem ismerte csak az égi testek kölcsönös vonzóerejét, a mely az égi testeknél csak mozgó erő.

Isten alkotása nem nehézkes, mint a mi gondolataink, hanem egyszerű, könnyed és természetes.

— **Agyonütötte az édesanyját.** Nagy István ujkászoni lakos összeszólalkozott édesanyjával és a veszekedés hevében a gyenge, beteges édesanyját egy darab fával úgy fejen ütötte, hogy rövid kínlás után kiszenvedett. A legény borzalmas tettét részeg állapotban követte el. Akármilyen előzményei vannak ennek a vadállatias gyilkosságnak, nem lehet menteni. Hihetetlen lelkielgurulásra való az, hogy valaki kezét merjen emelni s ilyen lelketlen módon kivégezze az édesanyját, akit minden gyermeknek tisztelni legszentebb kötelessége.

— **Husz leusokat hamisítottak.** Bara Péter és felesége Szekeres Anna csikszentdamokosi lakosok sárga rézlemezről husz leus váltópénzt hamisítottak. A hamisítványok elég jól sikerültek, de ennek dacára leplezték a tetteseket és átadták az ügyésznek.

— **A nyilvános házak újabb megnyitása.** A közegészségügyi törvény megszüntetendőknek rendelte az éjjeli nyilvános házakat. Persze átmenetről itt sem történt intézkedés. A bentlakók egyszerre kikerültek az utcára, ahol még nagyobb veszedelmet jelentettek a közerkölcsiségre. A városokból beküldött panaszok alapján most a törvényt egy új törvényjavaslattal ad acta fogják tenni s ismét megnyílnak a nyilvános házak.

— **A szerencse mosolya.** Egy ketvilei (Nova Scotia) órast gyilkosságért halálra ítélték. A szerencsétlent most az a szerencse érte, hogy 30.000 dollárt örökölt. A földhöz ragadt szegény óras elkéseredetten jegyezte meg, hogy a világ legnagyobb vagyonának sem tudna örövendeni az akasztófa árnyékában.

— **Könyvviteli tanfolyam** f. hó 20-án kezdődik. Jelentkezni még mindig lehet.

— **Mindenféle kalendárium** kapható a Kovács-hirlapirodában és özv. Kovácsné ujságéből.

A székelyföldi folyóirat kérdéséhez.

A Csiki Lapok karácsony előtti számában Balázs Béla ír e témáról! Ugy látjuk, félreérti a dolgot. Ő csak Csikra gondol! Azt bajosan hisszük, hogy Csik egymagában megbirna egy folyóiratot, de erre nincs is szükség! A mondani valók lebonyolítására van ott 3 lap, mely bőségesen elég teret szolgáltat a csiki helyi érdekű témák megbeszélésére (Sőt soknak is találjuk!) Hanem ép arra volna szükség és annak hiányát érezzük, hogy az egész Székelyföldet egyetemesen érdeklő sajtó organum adjon helyet mindazoknak a mondani valóknak, amelyek minden székely lelket érdekelnek s a melyeket nem tanácsos közérdekű voltuknál fogva egyik vagy a másik helyi lap sorai közt elbujtatni. (mint láttuk az Orbán Balázs mozgalom nehéz kifejlődésén, amelyet ép egy ily közös székely folyóirat hiányában nem lehetett egységesen beszervezni!)

Hol van egy folyóirat, mely igazán reprezentálná a már külön is hangsúlyozódó székely irodalmat? Ez az óhaj nem holmi elvállási törekvést mutat, de még is csak furcsának találjuk, hogy a Bánát, Bihar, Szatmár, Arad vidéke, nem is számítva a kolozsvári és más helyi folyóiratokat, melyek nagy és fölös számban képviselnek sokkal kisebb érdekeltségeket, mint a Székelyföld.

Honnan ismeri meg az utánunk, a földünk után érdeklődő a már fogalommal vált székely kérdést? (De honnan magunk is?)

Nagy horderejű kérdés ez, amely ha eddig nem is valósult meg, de a közeljövőben már itt volna az ideje a test és formába való öntésére. Jó volna, ha egyszer már valami tudná reprezentálni a székely-közösséget, ha más semmi formája idáig nem alakulhatott ki, úgy legalább egy szerény sajtóorganum utján tegyük meg ahhoz a kezdő lépéseket.

Tűzdomb.

(A mai Kézdivásárhely közelében.)

A Székely Ujság részére írta: Erőss Alfréd.

(Folyt. és vége.)

A fiu arcáról egy rezzenésre lehulltak a vérpipacsu szirmok és halotthalvány, még a lányánál is sápadtabb lett. Titkos szerelmese, Ilba pedig állott dacosan a haragvó szemek pergő tüze között.

Jutasban megfagyott a szó. Tudta, hogy a hittagadót halálra büntetik a papok. Még egy utolsó, kétségbeesett erő pezsdült benne fel.

— Véreim! Édes véreim!... ne higgyetek, nem igaz! Nem, nem lehetnek ők hittagadók soha! —

Azután görcsösen megvonaglott és könnytelen sirással tántorult egy monyoró fa mellé.

Kis, fegyelmezett csapat vette körül a szikel családot.

Selyemszörű paripák ágaskodtak a délceg lovasok alatt. Íj volt mindenik kezében, csak a vezéré volt üres, amint kilépett a sorból.

— Vessetek számot magatokkal! A halált választjátok-e, vagy visszatértek az ősök hitéhez? —

— Dicsértessék a mi Urunk Jézus! volt a halk, de határozott felelet.

Ebben a pillanatban megfeszült az ijakon az ideg és egy fényes nyílsugár röpített a mártírok felé.

A másik szempillantásban már hörögve, elnémuló sikollyal hullottak a földre és a nép éneke legyűrte a haláltusa nyöszörgő zaját.

III.

Az éjjel elolvadt az első hólepel. Lucskosan csurgott a víz a kavicsos uton és köröskörül ázottan állottak a kunyhók és a fák.

Jutas bosszusan jött a jegedes mezőről. Almos volt az ég, csúf volt odakünn. Olyan szomoruan nézte a fiók-Torja mentén, hogy foszlik szét a hó... — az ő álmai, a hite...

A búkomorság már annyira lefogta, hogy kimosódott belőle halott szerelmese is.

Ahogy befordult az oduka; az előjáróban asszinyok javítottak valami régi gyalom-hálón. Az egyik elszólta magát.

— Talán bizony Emesénél járt ilyen csúf időben?

Emesét szánták neki az öregek. Eddig föl sem vette, ha célozgatnak rá. Most a halott emlékét sértette a neve. Újból feltépődött lelkében a seb. A mult ezer terveivel lett fájdalmasabb és ujult erővel marta a szívet.

Döngő léptekkel fordult vissza a mezőnek. Keserűen átkozta magát. Szégyelte, hogy nem volt annyi ereje odaállani akkor a szerelmese mellé, hogy ha kell, együtt haljon vele. Nehezebb volt neki a halálnál az ilyen nyomoruságos élet igája.

Egy kis csillanó darabot vett elő ruhájából és csókolt rajta a megalvadt vért. — Egy egyszerű feszület volt, amit Ilba holttestén talált.

Ez adott neki enyhülést, fájdalomnak más tépelődő utat.

Micsoda hatalom lehet az, ami erősebb a szerelemnél, az életnél, mindennél...? Mi adhatott bátorságot annak a törekény teremtesnek arra, hogy odaadja érte gyönyörű magát?

Talán ez az apró, kicsike kereszt? Vagy az a titokzatos Így, akit ő Megváltó Krisztusnak nevezett...

Nem birta tovább a sulyát ennek a bizonytalan töprengésnek. Már gyűlölte az apját, a rabonbánt, az egész népet, amiért elfojtották szerelmének, boldogságának zsenge kis csirait.

Alig állta meg, hogy az utmenti kövekkel ne dobálja meg a gyéren arra menőket. És ha vig, nevető csoportokat látott, felforrított ereiben a vér.

Már nem birta a csendes ballagó barmokat sem nézni. Bántotta minden, mert

a fű, fa, rög és minden mögött egy rút, kegyetlen arc vigyorgott rá.

Gondosan bekötötte nedves ruhája csücskébe a feszületet és céltalan bolyongással indult nyugat felé.

Már messze járt, vagy tömény (10.000) lépésre hazulról. Tétovázva megállt és hosszasan elmerengve nézte az otthoni vidéket. Ugy vánszorgott a tekintete rajta, mintha utolsó, bucsuzó pillantása volna. És valóban mire megfordult, már határozott magában.

Elmegy, fölkeresni azt a titokzatos Igyet, megy a gyűlölt keresztények közé ő, az utolsó rabonbán fia, — hogy megismerje azt a földöntúli erőt, a minden diadal-maskodó Megváltó Krisztust.

Az ólomszürke égbolt itt-ott megszakadozott és a áthatatlan nap fénykévéi, mint egy ragyogó, csodálatos kereszt — úgy ütöttek át rajta.

Csönd...

A mozi műsora.

A szombat esti bál miatt *vasárnap* kerül előadásra a „Négy toll” című izgalmas hangos film dráma. A film hasonló témájú a nemrég néma filmben bemutatott „Szenvedő testvérek” (Hálállegió) című filmhez, ugyanazok a kiváló szereplők segítik diadalhoz ezt a hatalmas hangos drámát is, melyben meglepőnek elöttünk a színes Afrika élethálal harca, a vén, törő, hódító, fehér faj kulturájával.

Január 14-15-én, szerdán és csütörtökön az idény kimagaslóan legjobb némafilm újdonsága a „Gyilkos vagyonok” kerül előadásra. Film főszereplői a német filmvilág legjobbjai, vonatkozik ez különösen Hans Stüwe és Bernhard Götzke-re, kik csakis jó néma filmek főszereplői voltak.

Január 17-18-án, Tom Mix cowboly-király utolsó néma filmje, a „Rejtélyes Cowboy” fut. Tom Mixet nem kell olvasóinknak külön bemutatnunk, az ő nevét minden mozilátogató ismeri száz és száz humoros cowboy kalandból, melyeknek mindenkori diadalmas hőse mindig Tom Mix volt. (es—nő)

Eladók: Kézdivásárhelyen a Szöcs Kálmán ur csűrőse és a Szeszfino-mító között fekvő 9 drb belsőségnek is alkalmas határrészen elsörendű szántóföld a piactéren pedig

emelés kőházak.

Értekezni lehet ÖZV. NAGY ISTVÁNNÉ szeszgy.-nál

Eladó vagy bérbeadó
a Magyary Arnold féle

5 szobás kőház

Értekezhetni lehet a Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztárnál.

Mészáros üzletemet a Szöcs M. Lajos féle épületből a főtérről áthelyeztem saját lakásomra

a postával szemben. Kérve a közönség további szíves pártfogását, vagyok tisztelettel **Jancsó Dénes** mészáros.

Brillians ékszemunkák

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy műhelyünket a kaszárnyával szembe helyeztük át.

Műhelyünkben készülnek:

Preciz óra és optikai munkák, mindennemű divatos ékszerek, vésett, cizellált, sima, jegy és pecsét gyűrűk, -- drágakőfogalások.

Továbbra is igyekszünk a n. é. közönség bizalmát és megelégedését kiérdemelni!

Teljes tisztelettel:

KERTÉSZ TESTVÉREK.

Fodrász üzlet berendezés jókarban olcsó áron eladók. Értekezni lehet Voloncs E. Tivadarnál, Str. General Dragalină No.1

Perfect román-magyar fordító alkalmazást keres bármilyen irodai munkára.

Eladó 1 drb. 1 éves fehér Jork okleveles faj kann Harai Dávidnál Szt.katolna.

A város hivatalos hirdetései.

Primăria Comuna Urbane Târgul-Săcușesc.

No. 4989—1930.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că Primăria orașului Târgul-Săcușesc va ținea la 26 Jan. 1931 în cabinetul primarului la ora 10. a. m. a doua oară licitație publică cu oferte închise pentru procurarea rechizitelor de birou, imprimate și lucrări de compactarea, necesare pe anul 1931.

Licitatiia se va ținea în conformitate cu textele art. 88—110. din legea Contabilității publice.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul serviciului economie în orele oficiale.

Târgul-Săcușesc, la 2. Ianuarie 1931.

No. 5420—1930.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că Primăria orașului Târgul-Săcușesc va ține în ziua de 26 Ianuarie 1931 în localul primăriei la ora 11 a. m. a doua oară licitație publică cu oferte închise pentru arândarea următoarelor terenuri de vânat pe termen de 6 ani cu începere dela 8 Jan. 1931 până la 31 Dec. 1936:

1. Hotarul orașului prețul de strigare Lei 5000.—

2. Pădurea „Două Brate” în hotarul comunei Lemnia prețul de strig. Lei 3000.—

3. Pădurea „Cătrușă” în hotarul com. Poian, prețul de strigare Lei 10,000.—

Licitatiia se va ținea conform textelor art. 88—110 din legea Contabilității publice.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficiale în biroul Serviciului economic.

Târgul-Săcușesc, la 2 Ianuarie 1931.

Primar: (:ss:) K. Kovács. Secretar Cen: (:ss:) Cosma

No. G. 9301—1930 exec.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 9301—1930 a judecătoriei de ocol Tg.-Săcușesc în favorul reclamantului firmei Muschong și comp. repr. prin avocatul Dr. David István pentru încasarea creanței de 9852 L. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 16 Ianuarie 1931 orele 4 p. m. la fața locului în Tg.-Săcușesc strada Regele Ferdinand No. 24. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1. un jachet sur închis, 2. un pantalon vârgat de colonă închisă, cu fundi albie în lung, 3. un căpat de iarnă sur cu captuseală de piele de oaie neagră, 4. un palton de iarnă din postav negru, 5. una pereche pantaon paita, 6. un capat și 1 pereche. pantalon albi de pânză, 7. una mană se prinzier din gorim, 8. un dulap de prinzier (de garun), 9. un divan de plush, 10. o oglindă de toaletă, 11. un dulap pentru arginterie din sticlă și cu oglindă înfund, 12. un covor în lungime între 3—4 m. și în lățime între 2—3 metri, 13. olampă atârnată din fier și aramă cu fitil rotând, cu acopăritor de porcelan verzin cu flori cărie este spat, 14. trei buc. mese de flori, 100 L., 15. 2 seama de garim în prinzier a 200 L., 16. un tablou natural în lungime 1 1/2 m. și lăț. 75 cm., 17. un tablou un natural lung 75 cm. lăț. 50 cm., 18. un servis de alpacea constatat din 6 cuțite mari, 5 cuțite mici, 6 furculiță mari, 6 furculiță mici, 6 linguri mari, 6 linguri mici și 5 lingurițe pentru dubeală, 1 lingură mară și 1 lingură mici pentru zupă și 1 lingură pentru sos și 6 (scaone) finitoare de obiectele de seriz. 19. un tapet de masă de culoare fres, 20. 10 stergară de mână a, 50 L., 21. 10 servite albe de damast a, 50 L., 22. 6 fete de masă împartutate a, 300 Lei, 23. 2 lepedie albe a, 150 Lei, 24. 10 fete de perini albe a, 150 Lei. în valoare de 33.200 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Târgul-Săcușesc, 2 Ianuarie. 1931.

G. Goga port. del.

Pályázati hirdetmény.

Pályázatot hirdetünk a sepsiszentgyörgyi ref. Székely Mikó-kollegiumnál lemondás folytán megüresedett pénztárnoki állásra, a megbízástól számított egy évi időtartamra. Pályázhatnak az állásra megfelelő képességgel román állampolgárok Havi fizetés 2500 L. A kérelmen felszerelt pályázati kéresek legkésőbb 1931 febr. 1-ig a kollegium igazgatóságához nyújlandók be. Bővebb felvilágosítás ugyanott szerezhető.

A ref. Székely Mikó-kollegium elsőjárósága.

Sfântu-Gherghe — Sepsiszentgyörgy, 1931 jan. 5

Kónya Kálmán, főgondnok.

Szász Béla, jegyző,

No. G. 14191—1930 exec.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 14191/930 a judecătoriei de mixtă Tg.-Săcușesc în favorul reclamantului Szabó Pál dr. Vargha Béla avocat din Târgul-Săcușesc pentru încasarea creanței de 21.000 lei bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 16 Ianuarie 1931 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Lunga Str. Principală No. 91 unde vor se vinde prin licitațiune publică judiciară 4 maja linte surat, 5 m. orz, 2 m. ovez, 1 sroa. de 3 ani, 1 sroa. albă de 6-7 luni 2 care fân, 4 care pae cu linte, 3 care pae de toamna, 1 dulap pentru haine, 1 casten cu 3 cuții, 1 lada, 1 masa rotundă, 1 divan, 2 scaune în valoare de 13650 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Tg.-Săcușesc, la 2 Ianuarie 1930.

G. Tompa. port. del.

Figyelem! A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom új, különböző pliséé mintáimat, melyek kirakatomban megtekinthetők. — Férfi és női ruhákat tisztítok és festek igen jutányos árban.

Bartos Boldizsár kelmeifestő

No. G. 17655—1930 exec.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 17655—1930 a judecătoriei de mixtă Tg.-Săcușesc în favorul reclamantilor Páll Ferenc proprietar de moară din Santionlunca repr. prin avocat Dr. Solyom Miklós pentru încasarea creanței de 5102 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Ianuarie 1931 orele 2 p. m. la fața locului în lmeni Str. principală Nr. 1 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară articole de prăvălie — în valoare de 17.411 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Tg.-Săcușesc, la 31 Dec. 1930.

J. Trăncu portarel delegat

A téli időszakban

ezernyi gondja között nem kell többé törődnie azzal: hogyan őrzi meg bőrének épségét, finomságát? mert a

„MYRRHA”-kézfinozító és

„MYRRHA”-szappan

mindennapi használata ezt a kérdést fényesen megoldotta. Egyedüli eladás:

Kovács Árpád illatszer-tárában.

No. G. 16961—1930,

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portarel delegat pin aceasta publica că în baza deciziei No. G. 16961—1930. a judecătoriei de ocol Tg.-Săcușesc în favorul reclamantului Hadnagy Gyula senior proprietar repr. prin, avocatul Dr. Solyom Miklós pentru încasarea creanței de 6394 lei și aces. se fixează termen de licitație pe ziua 13 Ianuarie. 1931 orele 4 p. m. la fața locului în Dálnic No. 281 unde se vor vinde prin licitațiune publica judiciara 2 Seroafe albe 2 paturi 1 canapea 1 casten în valoare de 3300 lei.

În caz de nevoi și sub prețul de estimare. Tg.-Săcușesc, 28. Dec. 1930.

A. Fábán. portarel delegat

Nagyválasztékban téli férfi és női

kalapok

Kovács József

kalapgyár Vasut-utcai üzletébe.

Szenzációs olcsó árak!

Nyomtatványait jutányos árban rendelheti meg a »Minerva«-nyomdában.

Kizárólagos munkafelvételi hely: a KOVÁCS-hirlapiroda könyv- és papírkereskedésében.

Tirografia »MINERVA«-nyomda Târgul-Săcușesc (Kézdivásárhely), 1931.